

IZHAJA VSAKO
NEDELJO.Naročnina:
za celo leto D. 40,
za pol leta D. 20,
za četrt leta D. 10
V-Ameriko Dol. 3.

Inserati po tarifi.

KMEČKAUREDNIŠTVO
in upravnišvo v
MURSKI SOBOTI,
Slovenska ulica 251Rokopisi se ne
vračajo, nefranki-
rana pisma se ne
sprejemajo.

LETO I.

Gospodarski, narodni in kulturni tednik.

ŠTEV. 5.

**Dvanajsti avgust zgodovinski
den za Prekmurje.**

Preminoči petek dvanajstoga avgusta je minilo osem let, kak je naše Prekmurje pripadnolo k Jugoslaviji. Te den ostane za naš narod zgodovinski den, ar s tem dnevom so zapustili Madjari našo slovensko zemljo, na šteroj so jezero let vladali, ravnali in gospodarili.

Jako živo se šče spominamo tistoga dneva, kda so jugoslovanske čete zmagoslavno i ponosno prestopile jezeroletno mejo Muro i vkorakale v naše lepo, rodovitno Prekmurje, šteroga prebivalstvo je z veseljom pozdravljalo prihajajoče goste z ogromnimi „živio“ klici. Velko veselje je zavladalo med našim narodom, kda se je razneso glas: Prekmurje je postalo slovensko — jugoslovensko. Od toga dneva naprej se je odprla pot našemi preprostomi slovenskomi ljudstvi, štero je lahko po svojem materinskem jeziki gučalo na vseh uradnih mestah i neje njemi trbela več plačuvati dragih tumačov.

Kak srečen je narod, šteri se zaveda svoje narodnosti, šteri

je ponosen na svojo narodnost, šteri spoštuje svojo narodnost i šteri je sloboden. I mi? Seli zavedamo, da smo slovenske narodnosti? Smo li ponosni na svojo slovensko narodnost? Ali spoštujemo svojo slovensko narodnost? — Ne, nezavedamo se šče zadosta slovenske narodnosti je ne spoštujemo zadosta i ne vemo, či smo sloboden narod. — Zato pa, če ščemo, da bomo srečni i zadovolni v toj novoj domovini, se moramo zavedati, da smo njeni pravi sinovi, jo moramo spoštovati i ljübiti, kak spoštuje i ljübi dete svojo drago mater.

Naj premine med nami plemenska mrznja, plemensko sovražstvo, ar smo eden narod, štere nas veže edna krv, edna narodnost, to je: slovanska. — Razširimo to miseo med vsemi slovanskimi narodi, da se združü i ves slovanski rod, da tak vsemi slovanskomi rodi napoči eden zgodovinski den, den združjenja vseh Slovanov.

*Bratje! Slovani raztepeni
smo po celem svetu.*

*Klic slovanski slišimo vsi,
na delo po združitvi!*

Osem let.

Po noči od 11. na 12. avgusta 1919. leta se je dogodo največši, najvažnejši dogodek v zgodovini Prekmurja, naše lepe Slovenske Krajine. To noč, s tem dnevom smo menili državo: dobili smo drugo državo, drugoga vladara, dosta drugih i novih zakonov, nove uradnike i nov jezik.

Neščemo pisati od toga, kak je bilo prle, samo spomniti ščemo vse naše čtevce, naj se malo zmisljijo na čase pred vojnov, med svetovnov vojnov, kak tüdi na čase po vojni, posebno na leta 1918 i 1919, na boljše-viško-komunistično vlado. Človek lahko v par trenutkih, v par megnjenih s svojimi duševnimi očmi pregleda vsa ta leta, vse te čase; v svojem srci pa naednok lahko občüti vse vesele i nesrečne dni vojnih i povojnih let, posebno ešče vesele i žalostne dogodke za časa revolucije, kak tüdi naše trpljenje i strah do 12. avgusta 1919. leta —

Tak smo prišli v novo državo. — Po žalostnih dogodkih i trpljenju svetovne vojne i revolucije smo zaistino prav iz srca želeli novo državo. Pa ne samo zato, ar smo znali, da bo se nam v našoj državi lepše i bolje godilo, nego čütüli smo to v naših srcih, da smo Slovenci, da nas je Bog stvoril, da živemo kak bratje v ednoj hiši, v ednoj državi. —

I či zdaj gledamo nazaj na ta leta, na teh 8 let v novoj

*Oh, prekrasna ti krajina,
sine take si vzgojila,
ki za tvojo slobodo,
tvegali življenje so.*

državi, lahko presodimo, kak se nam godi. — Či sodimo, kak pravični sodniki, moramo praviti, da z našov mladov državov moramo biti zadovoljni. Istina, da bi nam lahko ešče dosta, dosta bolje bilo. Ali pomisliti moramo, da smo po vojni i da je zdaj v niednoj državi ne tak, kak je pred vojnov bilo. Či idemo v druge države, tam vam ljudje pravijo, da smo mi lahko ešče i veseli, da je pri njih vnogo hūje, da so dače vekše, da nega zaslūžka, da se ne da živeti. I to je istina, vej vidimo, da je večkrat kakša revolucija v vsakšoj sosidnoj državi. Znamenje, da je tam ešče hūje, kak pri nas. — Misliti pa moramo tudi, da je naša država ešče mlada, da zato potrebūje vnogo več vsega, ma vnogo več potrošov, kak stara. —

Či pa gledamo, ka se je v teh 8. letih napravilo za naš, vidimo, da poleg vseh težav teh let po vojni, vseedno dosta. Železnica iz Sobote v Lotmerk, dva noviva mosta prek Mūre, slovenski jezik v šolah, precejšnja skrb za ceste i vnogo, vnogo drugih reči svedoči, da nam je nova država ne mačiha, nego dobra skrbna mati. —

Zdaj bo trbelo kaknajprle napraviti ešče sledeče: regulirati Mūro, odpreti granico proti Madjarskoj, v red spraviti agrarno pitanje, našim delavcom spraviti delo i zaslūžek, ceste ešče bolje popraviti, zagvūšati našemi kraji preskrbo z drvami i lesom, pa ešče vnogo drugih reči. —

Pri vsem tom deli nam morajo v prvōj vrsti pomagati naši poslanci, državni i oblastni, brez razlike strank i vere, ar je to njūva dolžnost, zato smo jih odebrali. Moramo pa si pomagati tudi sami posebno s tem, da se družimo, ar več vkūp nas dosegne vsikdar več, kak samo eden ali dva. —

Tudi v tom pogledi je prav prišla „Kmečka moč“ ar bo ona šla vsikdar samo pot pravice.

Pohvalila pa bo, ka je dobro, i grajala, ka de slabo. Kazala de vsikdar potrebe našega krajai ljudstva, davala pa bo tudi vsikdar za vse prilike tanače. I či bomo količkaj pripomogli k tomi da de se našemi ljudstvi bolje godilo, bomo srečni i zadovoljni, ar je to naš edini cio, zato se mantramo, delamo i trūdimo noč i den brez vsakega najmenšoga dobička ali hvale, samo iz ljubezni i za Bog plačaj.

PO DOMOVINI

12. avgusta 1927 je minulo osem let, kak je bilo naše Prekmurje za istino pridruženo k novoj domovini Srbov, Hrvatov in Slovencev, ar je te dni zasedla vso našo zemljo junaška jugoslovenska vojska.

V M. Soboti se je ustanovila zadruga „Naš dom“, štera bi mela cio zidati stanovanjske hiše v M. Soboti. Uspehi pa se nikši ne kažejo, ka je z njov? Mogoče spi spanje pravičnoga?

Beltinci. Dne 6. toga meseca se je vršo ustanovni občni zbor za napeljavo elektrike v Beltince. Za predsednika je bio zvoljeni g. ing. Franjo Mikuš.

Gremij trgovcev za srez Murska Sobota v Murški Soboti je sklenil na svoji seji ter javlja zokrožnico šte. 80. z dne 7. julija 1927, da se odpirajo trgovine vsak dan zjutraj ob 7. uri, a zapirajo se zvečer ob 7. uri. Ob nedeljah in svetkih se trgovine odpirajo zjutraj ob 7. uri, a zapirajo se ob 12. uri. Vsak delavnik so trgovine med poldnevom zaprte eno uro in sicer od pol ene do pol dveh. To se daje na znanje vsem strankam ter tudi trgovcem, da najupoštevajo gornji red.

Murska Sobota je vō mesto, varaš. Mamo doste uradov, šteri vsi nam pomagajo v naših vsefele gospodarskih i kulturnih pri-

likah. Je pa za vse te urade premalo prostorov. Spomnimo se samo, kelko je bilo nevole s poštov, dokeč je ne dobila resan lepe prostore. — Tak važna ustanova za varaš, kak je orožništvo, pa se nahaja kakih tričetrt vūre daleč od Sobote, v tak zvanōj „Pūšči“. — To pa je že resan škandalozno, da Sobota nema orožniške postaje.

Smrt v Mūri. Dne 3. avg. se je šo 26 letni Alojzij Črešnjar iz Zbigovec pri Meleh v Mūro kopat. Nesreča pa je štela, da je ravno to kopanje bilo za njega usodno i je morao v Mūri pustiti svoje mlado življenje. Vtono je i ga je voda prinesla v Ižakovce. Komaj na peti den so ga tu našli i potegnoli iz vode. Ponesrečenca so njegovi sorodniki dali prepelati na domače pokopališče v Zbigovce.

Vtoplenc v Mūri. V Mūri se je vtopo pri kopanju 19 let star mladenec, sin g. kr. notarijuša Ašiča iz Maribora. Voda ga je prinesla do Ižakovce, gde so ga vūn spravili iz Mūre i odpelali na njegovo domače pokopališče.

V Mūro je šteo skočiti z mosta za kola v Murškom Središči nekši clovek, ar je zapio vse peneze, štere je dobo za kravo. Mimoidoči pa so ga pregnali. Itak pa je na vsakšo vižo šteo mreti, zato je tak kak je bio, doli slečeni z gvantom na hrbti šo k železniškomi mosti i skočo v Mūro. Valovi bistre vode so ga pograbili i ga zakopali. Ne daleč od mosta so ga najšli že mrtvoga.

Ogenj v Vučjivasi. Posestnik i kovački majster v Vučjivasi je šo v soboto preminoči tleden s svojim oženjenim sinom Francem Golinar kosit. Pri deli pa sta se svadila. Sin je oči voči metao, zakaj njemi ne da penez nazaj, štere njemi je posodo. Tak dugo sta se štūkala, da je sin pūsto očo na travniki i šo domo. Med potjov si je sposodo špice, češ, da de si cigareto nažgao. Špice pa je porabo za drugi cio. Prišedši domo je vūž-

gao očetovo hišo, sam pa si je djao vreče na glavo i se skrio na hiši. Gda so gasilci že telko pogasili, da so lahko podirali še stoječi rušt, so najšli požigalca že mrtvoga. Od velke vročine njemi je červo gorpočilo, edna roka i edna noga sta njemi zgoreli. Nesrečni človek je zapušto ženo i 3 male dece.

Hotiza. Mi se tudi ščemo oglasiti v „Kmečkoj moči“, ka svet zvedi kaj od nas. Naša ves leži pri Mūri. Od edne strani je to dobro, ar mamō ob Mūri jako dobre njive i senokoše, od druge strani pa nam je Mūra velki strah. Mūra je tudi prinas ne regulirana, zato z velkov naglicov podira proti vesi. Trebe samo ešče dve velkivi povodnji i naša ves je v nevarnosti, ka vdari vnjo Mūra. Pred dvema letoma se je nekaj delalo, ka se odvrne nevarnost, zdaj pa več nega čūti, ka bi se što kaj brigao za nas. Prišli so k nam gotovi ljudje i so nam obečavali, ka se potegnejo za to, ka se odstrani od naše vesi največša nesreča, štera nam grozi od Mūre ali zdaj vidimo, ka so ta obečavanja ostala prazna. Zato pitamo: ali resan nega nikoga, što bi se zavzeo za nas? Pomoč je hitro potrebna, inači je kesno, ar divja Mūra ne čaka. Bojimo se, ka so vse naše prošnje zabadav, ar nindri ne čūjemo, ka bi bio za regulacijo Mūre določen kakšni penez. — Nekda pred več sto leti je ves naš kraj mogeo biti poraščen z velikim logom. To nam zdaj odkrivle Mūra. Bistra voda namre na zavojih rūši bregge, odnesi zemljo i odkrivle velikansko rastje, štero je že vnogovnega let ležalo pod zemljov. Neštarni rasti so debeli v premeri po 1 meter 50 i ešče več. Mejnši falati so že napol zogljeneli. Neštarni si tak spravijo drva, ka to drevje vlačijo iz vode.

Kronski vpokojenci. Delegacija ministrtrva financ nam javlja, uradno pa je izšla v Uradnem listu od dne 30. julija t. l.

št. 358/81 naredba ministrtrstva za finance z dne 4. julija 1927, D. R. br. 88808. glede prevedbe kronskih pokojnin na dinarske z veljavnostjo od 1. avgusta t. l. dalje. Po nalogu ministrtrva financ od dne 14. julija DR br. 88808 bo delegacija osebno pozvala vse kronske vpokojence, da vložje prošnje za prevedbo pri bivših svojih resornih oblastvih, priklopivši dosedanji pokojninski dekret in priznanico delegacije, vrh tega pa tudi vse listine, na osnovi katerih je bila svojčas dosežena osebna ali rodbinska pokojnina v kronah. Z ozirom na veliko število takih vpokojencev je naravno, da se pozivi ne morejo naenkrat dostaviti, toda pričelo se je že s tem delom, ki se bo tako pospeševalo, da bo v čim krajšem roku dovršeno, zatorej naj se za enkrat opuščajo vsake ustne ali pismene reklamacije.

V z. delegata: **Bonač** s. r.

Romanje na Velehrad. Letos je velko romanje na Velehrad na Češko-Moravsko, v prestolnico sv. Metoda. Tudi od nas, iz Prekmurja ide ta več romarov. Mi našim romarom želemo srečno pot i želemo tudi, ka se v bratskoj češkoj zemlji počūtijo prav dobro i se v prestolnici velkoga slovanskoga apoštola sv. Metoda spomnijo svoje domovine.

Nove železnice. V Sloveniji se gradita letos dve novi železniški progī. Prva je Rogatec — Krapina, štera bo velkoga pomena za promet med Mariborom i Zagrebom. Posebno Rogaška Slatina, naše lepo letovišče bo melo od te progē velki hasek: Druga bo vezala Št. Janž i Sevnico ob Savi.

Velikanska vročina je bila preminoči tjedem po celoj domovini. Vročina je dosegnola 35° C v senci. Po silnoj vročini je pa, kak je bilo pričakūvati, prišla nevihta, štera je močno divjala posebno v dolnjem deli Prekmurja. Prišeo je pa tudi jako zaželjeni dež, šteri nam je pri-

neseo vūpanje, ka bo kaj več krumplov, hajdine, prosa i repe, ka bomo itak leži preživeli to leto.

PRILIČEN FRANCEK se nadaljuje v prih. štev.

Naša letovišča. Rogaška Slatina je edno že davno poznano letovišče Slovenije, štero je jako prilūbleno. Letos ma dosta gostov — staono okrog 1700. Med gosti je največ Madžarov i za temi Čehov. — Bled je najlepši kraj ne samo v celoj našoj domovini, nego v celoj Evropi, zato prihaja se vngō letoviščarov. Letos je dozday bilo gostov 8550 iz vseh krajov Evrope, na dale tudi iz Amerike i Egipta.

Jaboka so začnoli kūpūvati rāzni trgovci po Prekmurji. Skorō na vsakšoj našoj postaji vidimo puno vozov, s šterimi naši kmetje vozijo na postaje jaboka, štera ide v dalešnji svet. To je razveselivo, ka so naši kmetje začnoli odavati jaboka. Sigurno je, ka se za te tudi lepi penez dobi.

V Lendavskih goricah se je splašo konj ednoga posestnika s Törnīšča. Konj je strašno divjao dol po klanci tak, da je na zavoji gospodar spadno s koleslina i se tak spobio, ka je morao iskati pomoč pri zdravniku v D. Lendavi.

Poročo se je gosp. Viktor Stanjko šol. upravitelj v Stanjevcih z gđč. Bežiko Šárkány. Mladomi pari naše iskrene čestitke.

V Novom Sadi je bio obešeni Mišo Konjač, šteri je bio obsojen na smrt, ar je bujo svojega gospodara i njegovo ženo šteriva penezze si je šteo prilaštiti.

*Naprej po poti započeti,
Ljubezni puna „Kmečka moč“
Rod svoj vodi k sreči pravi
Najvijši daj ti blagoslov!*

PO SVETI

Pes rešiteo pred gotovov smrtjov. Na Madžarskom se je dogodo te zanimiv slučaj: Bankir Berman je bio s svojov rodbinov v Gödölöji v kopališči na Donavi. Cela družina si je vsela v čune i so se vozili po vodi. Naednok se je čun prevrgeo. Drugi so vsi splavali na breg. Stari Berman pa se je že začno potaplati. To videvši njegov vučji pes, je skočo za njim v vodo i ga je zgrabo z močnimi zobmi za obleko i ga zavlekeo na sūho, i njemi tak rešo življenje.

Na Japonskom je bio pali strašen potres, porušeni je več vesi.

Zračna pot. Človeško napreduje vidno den za dnevom. Po sūhom nas prevažajo železnice, automobili, po vodi ladje in v zraki zrakoplovi. Sigurno je že dnes, ka bomo se za par let vozili z nekimi pripravami po zraki ravnotak, kak zdaj po zemlji z biciklini. Zrakoplovstvo silno napreduje. Zdaj pišejo no-

vine, ka sta nemškiva letalca bila v zraki 52 vör i preletela 6500 km. Letalca mislita v kratkom preleteti ocean.

Kaj je vse mogoče? Uspele so probe, razgovor med Berlinom (Nemčija) i Buenos Airesom (Argentiniya v F. Ameriki) po brezžičnom telegrafi. Govor se čuje prav dobro. — Pomali bomo se zlečka razgovarjali s svojimi v Ameriki.

POLITICNE NOVOSTI

DOMAČE.

Volitve se bližajo, zato je že vse na nogah. Začnoli so se velki volilni shodi i na vse kraje se že agitira. Vse novine pišejo, ka te volitve prinesejo velka iznenadjenja i ka pride do velke spremembe našega notranje-političnoga položaja. Volilni boj bo jako srditi, ar se vse bori proti vsemi. Najhujše pa je to, ka od vsega toga ljudstvo nema nikšega haska, država pa škodo i velikanske stroške. — V Prekmurji mamoz dozdaj mir. Kak vse kaže,

prinas ne bo zdaj preveč kortsacije. Lüdje so se navolili telši volitev, od druge strani pa zdaj tūdi nega časa voditi politike. Vzrok pa je tūdi to, ka ništerna stranka nema kaj novoga povedati.

SVETOVNE.

Romunija. Po smrti krala Ferdinanda je zavladao njegov vnük Mihael I. Njegov oča Karol, šteri je bio prle prestolonaslednik, se je mogoč odpovedati prestoli. Zdaj pa se bojijo, ka bi princ Karol prišeo nazaj v Romunijo, i bi se vūžgala državlanska bojna med njegovimi i njegovoga sina, dnešnjega romunskoga krala pristaši.

Med Češkov i Vatikanom se vodijo pogajanja za obnovo dobrih odnošajov.

Ženevska razorožitvena konferenca, na šteroj so se pogajale Amerika, Anglija i Japonska, kak bi se razorožile na morji, se je razbila brez uspeha.

Na Madžarskom so začnoli stavkati—štrajkati delavci, šteri zahtevajo zboljšenje svojega življenja. — Tū se je ustanovilo

PODLISTEK

Osvobojenje.

Vročje je pripekalo solnce avgustovega dne. Po zadnjih dogodkih zbegani ljudje, so skrivaje posedali v senci dreves in tiho, šepetaje govorili o možnostih, ki jih lahko prineso najbližnji dnevi. Strah je vladal povsod in z vsakega obraza si lahko razbral razburjenost in nezaupljivost. Boljševiška strahovlada je močno pretresla vsakega slehernega človeka.

Že dva dni se je selila razbojniška druhal, ki je mučila, preganjala in strahovala ubogo ljudstvo. Šli so potrti, s povešenimi glavami; njih slava je zatonila v tem kraju... Sovražnik se je pobiral s slovenske zemlje in njegove grožnje v one-

moglosti in jezi so kazale, da se le težko, zelo težko odpoveduje tej ugrabljeni in po njem oskrunjeni zemlji. Krivica je bila premagana. Po pravici in slovenska zemlja je vstajala k novemu življenju; v njenem narodu se je porajalo upanje v bodočnost...

Vse je živelo v nestrpnem pričakovanju. Pridejo danes? Jutri? Ali jih mogoče spet ne bo? Pogledi so se obračali proti jugu, proti Muri. V teh pogledih je bilo upanje in strah, pričakovanje in bojazen. Tam od Mure, čez Muro morajo priti rešitelji. Zakaj jih ni? Sedaj je prišel pravi čas, da nas osvobode.

Mura je mirno šla svojo pot. Njena pesem pa je bila danes veselejša. Ni je več žalil s svojimi sovražnimi pogledi neljubi tujec. Že ves dan vlada ob njej mir, mir po dolgem času. Čoln se je zazibal in je splaval brez strahu, svobodno na

ono stran. Tam za goščo je bilo vse živo. Na stotine mladih junakov je bilo pripravljenih, da prekoračijo srebrno Muro, tisočletno mejo in prineso rešenje in osvobojenje.

Vendar enkrat! Še nocoj, preden napoči dan, z vshajajočim solncem bo prišlo osvobojenje. V taboru jugoslovanskih junakov je bilo najlepše razpoloženje. Oni naši, ki so prijeli za orožje, da pomagajo osvoboditi, so hodili s ponosom, na njih zagorelih licih je bliskal smeh radosti.

„Še nocoj!“ Nocoj, proti jutri prekoračimo Muro — so govorili v enomer in videlo se se je, da čakajo težko, nestrpno.

Solnce je zahajalo. Zadnjikrat je zapuščalo to zemljo v tujčevi lasti. Hitro se je skrilo, da bi čim prej prehodilo svojo pot in potem vzdramilo to zemljo k vstajenju.

društvo, štero ma namen zbirati vse podatke o zatiranji Madžarov v drugih državah i delati na to, ka se politične meje Madžarske spremenijo i ka se vpostavi nazaj velka Madžarska.

Mala Antanta, Italija, Madžarska i angleški velikaš Rothemere. Mala antanta, to je zveza treh držav, štere so si delile Austro-Ogrsko i te so naša država, Čehoslovaška i Romunija. Med temi državami je pogodba, po šteroj so si dužni v slučaju bojne pomagati, posebno pa proti Madžarskoj. Madžari, posebno pa grofje i baronje, nikak nemorejo prenašati dnešnjega stanja, ar majo velka posestva v teh treh državah, zato delajo vse, ka bi Madžarska dobila nazaj vse zemlje, stere je zgubila po trianonskoj mirovnoj pogodbi. Tak so podkupili angleškoga lorda, šteri ma v svojih rokah velke svetovne novine i te v tej novinah piše zato, ka bi naj Madžarska dobila nazaj izgublene kraje. Vrší se velki boj po novinah, v šterom je tudi naša smrtna sovražnica Italija stopila na madžarsko stran i joj pomaga. Mala Antanta pa

je izjavila, ka Madžarska lahko dobi nazaj vse, ali samo v krvavom boji, če bo joj pelala sreča. Kak pa se vidi je vse to delo brez pomena, ar se zna, ka, če se kaj maloga spremeni, se vse poruši, ka se je sklenolo na mirovnihi konferencah i pride ešče hujša svetovna bojna.

Braziliija. Tu je bio sprejeti zakon od obrambe države, šteri je namenjen proti komunistom.

POUČNO

Domača vzgoja.

Zrak.

Dete poleti že v starosti dva dneva, po zimi v starosti 5—6 tjednov lahko nesemo ven na čisti zrak. Od drugoga leta v zimskom časi pa samo v pol-dnevnihi viurah lejko nesemo dete ven na čisto ozračje (či se je toplina dvignola nad 0 stopinj). Poleti pa je lejko malo dete celi den veni, do sunčnoga zahoda. Kda je dejte staro več kak dve

leti, tudi po zimi naj bo več vür veni; naj se sprehaja ali igra. Či je dete dosta na svežem zraku, posebno pa na sunci, to krepi jako telo deteta.

Čistoča.

Koža maloga deteta se jako poti. Da pa se te majhne luknjice, skoz štere prihaja pot, ne zamišijo, je trebe jako čisto držati. Dejte moramo do starosti 10—12 mesecov dnevno v mlačnoj vodi (28° R—26° R) kopati. Od starosti ednoga leta pa samo vsakši drugi den, sledkar pa tjedensko dvakrat. V starosti nad dve leti pa samo ednok na tjednen. Zvün kopanja moramo dejte vsak večer v postanoj vodi oprati — celo telo. Kesneje (po drugom leti) pa operemo celo telo deteta zjutraj z postanov vodov, to navado pa moramo obdržati vsikdar. Dosta kopanja v toploj vodi omehküzi telo.

Zavolo zdravja, pa tudi zavolo čistoče moramo kak najprle privaditi dete, da si pred jedjov opere roke, da si redno čisti nohte, dnevno bar dvakrat očisti zobe in izpere vüsta (zjutraj i zvečer) i da pravilno negüje se.

Pripodili so se temni oblaki in zagrñili nebo. Treskalo je in bliskalo. Grom in blisk sta srdito vznemirjala zemljo in sta klicala maščevanje za krivice, ki so se godile v dolgi dobi tisočerih let slovenskemu narodu.

Dež je lil s strašno silo in močjo. Izpiral je vse madeže, ki so pali na to zemljo; pral je črno preteklost, da bi prišla naša zemlja čista in sveža kot nevesta v hišo matere Slave. Strašna, grozote polna noč, kakor je bilo naše tisočletno suženjstvo.

Zaorila je pesem od Mure sem. Ni se še zdanilo in ljudje so hiteli gledat. Močne trupe jügoslovanskih junakov so vkorakale po cesti s povzdignjenimi glavami. Nadopolni zori, ki je spremljala pot junakov, je sledilo zlato solnce v veličastnem sijaju svobode.

Solze veselja so splavale v očeh vsakega človeka. Oduševljeni „živio“ klici so gremeli v svobodnem zraku. Ceste so bile polne naroda, ki je tako težko pričakoval rešenja. Cvetje in topli pozdravi so padali na junake, ki so prišli rešit to zemljo.

12. avgust je bil dan našega vstajenja iz groba narodne smrti, to je bil dan zadoščenja za vse prestane krivice in trpljenje. Svobodno je zadihala slovenska zemlja po tisočletnem robstvu.

SMEŠNICE

BODOČI KÜHAR.

Vučiteo (v šoli): „Pazite decal! Vaša mati küpijo falat mesa i ga razdelijo na deset falatov i ga razdelijo med vas petero. Kelko falatov

dobi vsakši? Povej mi ti Jurček!“

Jurček: Vsaki od nas dobi dva falata.“

Vučiteo: „Dobro! Ka pa če mati rüzrežejo na sto falatov, ka te dobite?“

Jurček: „Gospod vučiteo, te bomo dobili — gulaši!“

ČLOVEK DOBROGA SRCA.

Lükač: „Ka se peklenščekka pogajaš telko s tem krojačom za tvojo novo obléko, vej njemi itak nikdar ne boš mogojo skoj plačati?“

Tomaž: „E moj Bog! Ščem strgati kak največ pri ceni, ar bi rad bio, ka preveč dosta ne zgübi.“

OLAJŠUJOČA OKOLNOST.

Sodnik: Navedite kakšne olajšujoče okolnosti v svojo korist!“

Obtožena: „Prosim vas, uvažuite mladost in neizkušnost mojega odvetnika!“

Občinska uprava.

A. H.

Postavljanje zgradb.

Ta, navidez sicer povsem nedolžna zadeva zahteva v resnici dosta več previdnosti in pažnje kot se ji navadno posveča. Marsikateri gospodar si je ravno skozi zidavo nove zgradbe nakopal na glavo sovražnike, zabredel v tožbe in dolgove ter tako gospodarsko počasi propadel. Kaj ima torej storiti stranka, katera namerava postaviti novo stavbo in kako ima pri tem postopati občinski urad?

1. Gospodar (graditelj) si mora pustiti napraviti pred pričetkom zidanja zgradbe stavbeni načrt (plan) v dveh izvodih in ga nato z vlogo na občinski urad poslati občinskemu uradu s prošnjo za izdajo stavbenega dovoljenja. K prošnji je priložiti tudi kolkovino za rešitev prošnje.

(Dalje prih.)

Istinska zgodba.

Preminočo soboto proti večeri sem šo truden domo iz Sobotice. Paščo sem se, zato mi je bilo vroče i žeden sem postao. Tudi se je delao že mrak. Zato sem šo k ednoj hiši vodo prosit. Pri študenti najdem sedečo že starejšo žensko. „Dober večer Bog daj!“ Mamica so se prestrašili, da bi jim skoro očalje z nosa spadnole. — Proso sem vodo. — Gđa so zajemali, sem pogledno, ka čtejo i zagledao sem na klopi „Kmečko moč“. — Pitao sem jih, kak se jim dopadnejo te novine? In odgovorili so: „Tak lepih novin smo ešče ne meli. Škoda, da nemam vseh številk, da bi jih vkup devala i dala vezati, ar je dosta pripovisti i lepih navukov v njih“. Potolažo sem jih, da bom jim že preskrbo vse številke, tudi tretjo, štera nam je pa sfalila. Zahvalo sem se jim, oni pa meni i sem šo svojo pot dale proti domi.

Kakšna je „Kmečka moč“?

(Dobili smo i objavimo.)

Gospod urednik! Z največjim zanimanjem sledim Vašemu listu. V resnici je ta list izvenreden in zanimiv pojav. Vi pravite in to potrjujejo vse dosedanje številke Vašega lista, da je list nestrankarski. Jaz sam sem to težko verjel poprej — sedaj sem o tem prepričan — zato pa je razumljivo tavanje, beganje, in spraševanje na vse strani: kakšen list je „Kmečka moč“, čigav je, kaj hoče itd. Naravnost užitek je opazovati, kakšno zanimanje je zbudila „Kmečka moč“ in kakšni komentariji padajo od ene in druge strani. Človek ima prav dobro zabavo, ko vidi, kako vse živi v napetem pričakovanju in se kot nevtralec in opazovalec razgovarja z različnimi osebnostmi. Rad bi ta svoja opazovanja opisal tudi v „Kmečki moči“, kar bo sigurno žabavalo njene čitatelje.

V nekem članku ste prav povedali, da je strankarstvo beteg, na kojem boluje danes skoro vsak človek. Ko je izšla prva številka „Kmečke moči“, je bil vsak v dno svojega srca prepričan, da je list glasilo ene političnih strank, ki ga je izdala za propagando za bodoče volitve, kajti nepolitičen list je vendar danes bela vrana. O tem sem bil prepričan sam. Politični listi so molčali, ker nihče ni bil na jasnem; molčali so in čakali in še čakajo. — Zanimivo pa je kako so sodili različni ljudje. Večina je trdila, da je list organ Radičeve kmetske stranke, češ, naslov sam pove dovolj. Neka izjava že v prvi številki pa je dala razmišljati, je-li res tako. In zopet so dvomili. — Nek ugleden pristaš ene močnih strank mi je izjavil, da je list radikalske stranke, kajti oni že dolgo pripravljajo teren za svoj list v Prekmurju. Ta trditev se je vsakemu zdela zelo verjetna in se še danes trdovratno vzdržuje. Jaz sem

prepričan, da je brez podlage. List so izdali v tej nedolžni obliki demokrati za volitve, saj oni imajo v Prekmurju največ upanja za ljudsko stranko na uspeh. Vendar pa odlični demokrati to zanikajo, češ njim nič ni znanega o tem. — Radi neke osebe, ki je baje pri listu zainteresirana pa gotovi krogi drže, da je list prijazen SLS. — Neki ugleden časopis pa je prinesel vest, da se snuje v Prekmurju nova stranka „agrarcev“. Kmečka moč pripravlja teren novi politični stranki. Ta trditev pa je že ovržena, kajti za osebe se absolutno ne ve, ki bi naj organizirale novo stranko in bi samostalno nastopale pri volitvah.

Taka disorijentacija vlada povsod. Medtem pa „Kmečka moč“ dobiva vedno več in več prijateljev, ki se jim je s svojim dosedanjim v resnici lepim in prikupljivim pisanjem prikupila. Danes že mnogi govore, da je list v resnici nestrankarski, v Prekmurju na vsak način potreben in bo ga treba vsestransko podprejti. Pravilno je: v Prekmurju treba delati na kulturnem, gospodarskem in narodnem polju in potem naj še le pride politika in strankarstvo. „Kmečka moč“ le naprej po tej poti, s tabo bomo vsi, ki nam je interes prekmurskega ljudstva pri srcu. N.

GOSPODARSTVO

Krumpli zrastejo debelejši, če jim cvetje odtrgavemo, ka se ne razvijejo jagode na trave.

Kis iz jabok (jesih) je najzdravejši za kisilo hrano, zato si napravljajte jesih iz sadja. V te namen so najboljša kisila jaboka, štera dobro očistimo od gnilobe i vsega i je stučemo. Trop spravimo v kad, naljemo gor malo esenca i pustimo na toplom, ka se skisa (3 dni), nato sprešamo i dobimo jako dober sadni kis.

Gospodinjstvo. Nače vertinje so jako malo poučene v raz-

nih gospodinjskih stvarih, zato bo „Kmečka moč“ odzdaj pod naslovom „Gospodinjstvo“ prinašala vsevrstne navuke v gospodinjstvu. Mi smo že dosihmao prinesli par lepih, poučnih navukov, šteri so zbudili veliko zanimanje pri naših kmečkih vertinjah. Zdaj pa bomo ešče več prinašali, ka tak v istini naše novine prinesejo hasek k hiši. — Največ kmečkih küharic zna skühati samo mlečne krumple, graj, zelje, repo, pa ešče kakšo kašo, vse drugo pa je njim neznano. Kelko vsega se da hasnovito porabiti v kühnji i pride na sto kak dobra, zdrava i tečna jeo i to z malim delom, skoro brez vsakši stroškov, či vertinja znä pripraviti. Mi mamo zelenjavo, sadje i vse drugo, ka navadno da razmeroma našoj kühnji malo haska, ar se ne ve porabiti. „Kmečka moč“, zato pozivle vse slovenske kmečke vertinje, ka si jo naročijo i tak dobijo domov, v svojo kühnjo najbolšo šolo. Mi smo sigurni, ka s tem najbolje postrežemo našim vertinjam, zato ne zakesniti naročite si naše novine, ar bo Vam sledkar žao, ka nemate od začetka.

CENE

Penezi :

1 dolar	Din. 56.15
1 av. šiling	„ 8.—
1 čehosl. krona	„ 1.67
1 nemška marka	„ 13.50
1 francuski frank	„ 2.20
1 švicarski frank	„ 10.93
1 italjanska lira	„ 3.08

1 madž. pengő „ 9.90
Državno 7% investicijsko posojilo Din 84.50 Državna renta za ratno šteto Din 346.—

Blago :

Pšenica nova	Din 300— —
Oves novi	„ 170— —
Kuruza stara	„ 180—182

KALENDAR.

Mesec avgust ma 31 dni. V tom meseci se skrači den za 1 vüro i 34 minute.

Ponedlek	15 Vneb. ali Vel. meša
Torek	16 Sv. Rok
Sreda	17 Sv. Hiacint
Četrtek	18 Sv. Jelena
Petek	19 Sv. Ludovik
Sobota	20 Sv. Bernard
Nedela	21 Nedela 11. po Ris.

Či je na Velko mešo lepö,
Prijetna vinska jesen bo.

Zadnji krajec meseca bo 19 avg. ob 8. vüri i 55 minut večer.
Vreme bo lepo.

Senja :

16. avgusta bo senje v Rakičani.— Istoga dneva v Draškovci v Medjimurji. 18. avgusta je senje pri Sv. Jeleni pri Čakovci. 19. avgusta bo senje na Hodoši. 20. avgusta je senje v Mürskom Središči. Dne 22. agusta pa je senje v Dokležovji.

Proščenja :

Dne 15. avgusta je proščenje v Türnišči, na Kobilji i pri Sv. Martini v Medjimurji.

Glasi uredništva :

Z žalostjov moramo povedati tü javno, ka se najdejo lüdje, šteri so sovražniki našega lista i to takši sovražniki, šteri se skrivlejo i ne vüpaajo nastopiti na svetlom. Mi smo dobili nekaj številka naših novin nazaj. Pri tom pa smo dognali, ka so takši lüdje, šteri te številke pošilajo nazaj ne da bi je naslovlenece komi idejo dobo v roke. Tak se je zgodilo v večih slučajih, ka so novine prišle nazaj, naročnina pa je že bila plačua. Naročniki naša pitajo, zakaj jim novin ne pošiljamo. Mi smo že zvedli za takše lüdi pa je bomo pravočasno prijali i je navčimo, ka se pravi tüjo pošto svojevolno pošilati nazaj. Što je zabiti i nešče pametnih svarih četi, naj püsti drugim njihovo čtenje, šteri šče meti dobre düševne hrané. Prosimo vse naročnike naj nam vse nerednosti taki javijo.

VSEM ONIM ŠTERI ŽELEJO meti vse številke „Kmečke moči“, sporočamo, ka tretje i štrte številke nemremo poslati, ar so nam sfalile. Mogoče dobimo šče kaj nazaj i potem pošlemo. — Zato ponovno prosimo vse, da nam naj zagvišno pošlejo novine nazaj či jih neščejo naročiti, vej to nikoga nikaj ne košta, mi pa trebamo vse številke vsigdar znova.

Naznanjam našemi ljudstvu, da ordiniram v Wolakovej hiši v Dolnjöj Lendavi. - Betežnike sprejemam vsakši den, idem pa tüdi na prošnjo k betežnikom na dom. Doktor Franc Klar, zdravnik.

EDEN NOVI BICIKL ZA 3 DIN!!

CENE OGLASOV: V oglasnem oddelku stanejo oglasi 1 Din, med tekstem 1:50 Din in „poslano“ 2 Din za vsaki cm². Popusta se da pri 3-5 kratnem oglaševanju 15%, 5 krat nad pa 25% Cene malim oglasom 10 Din.

OBRTNA BANKA

podružnica v LJUTOMERU

TELEFON ŠTEV. 2 Centrala v Ljubljani TELEFON ŠTEV. 2.

kupujemo srebrne krone, goldinarje, zlatnike in vse drug valute po najvišji dnevni ceni. Stavite ponudbo z navedbo količine. Izvršujemo vse bančne posle oooooooooo najkulantneje. oooooooooo

V zalogi

so v Tiskarni Panoniji

LOVSKI IN RIBIŠKI ZAKON

za Prekmurje in Medjimurje

nevezan 22 Din

vezan 30 Din

V tisku:

NOVI IMENIK OBČIN V PREKMURJU

sestavil srezki poglavar Lipovšek

Cena 12 Din

Krstni, poročni, domovinski listi, zadolžnice, potrdila, smrtovnice t. t. d.

PREPRODAJALCEM POPUST!

Vabilo

na

IZREDNI OBČNI ZBOR

Tiskarne Panonija v Murski Soboti
registrovane zadruga z omejeno zavezo

ki se vrši v nedeljo, dne 28. avgusta 1927 ob 10. uri predp. v prostorih tiskarne v Murski Soboti Šolska ulica 241.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.	in obratnega inventarja.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva	4. Volitev 5 članov v načelstvo in 2 članov v nadzorstvo.
3. Sklepanje o nakupu strojev	5. Slučajnosti.

Glasom 20. pravil je občni zbor sklepčen, če je na njem zastopana ena petina plačanih deležev. Ako bi ob napovedanem času ne bilo toliko deležev zastopanih, se vrši pol ure pozneje nov občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število zastopanih deležev.

Načelstvo.

Dober lahki zaslužek

Za razprodajo državnih vredpapirjev Jugo-fortuna iščem po celi državi potnike in potnice proti visoki proviziji. Mesečni zasl. 5000-8000 Din.

Tvrška M. RAJAČIČ, Zagreb
Pantovičah 20.

Učenko

z vsaj 4 razredi osnovne šole sprejme
TISKARNA PANONIJA v Murski Soboti, Šolska ulica 241